

ACC. N:R M. 16503:1-2/.

17
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Karin Söderfors
Härad: Järrestad Berättare: Beata Olsson
Socken: Limmis ö. Ö. Nöbbelöv Berättarens yrke: Ämn
Uppteckningsår: 1966 (Bromterik) Född år 1887 i Mautevik, Limmis ö. Ö. Nöbbelöv s.r.

Uppteckningar efter privat fr. lista om
kvinnorarbete; huvudsakl. utdrag ur
fr. lista LUF 126. s. 1-2/.

Skriv endast på denna sida.

Jag har haft tre barn, två flickor och en pojke. Min man var skogsman. Jag har aldrig haft arbete utom hemmet. Det var inte modernt för. Jag skatte hemmet och barnen; jag hade tillräckligt att göra alltid. Jag tyckte om mitt hemanbete; jag har alltid varit med att städa hemmet.

Vi bodde i Brantevik. En trädgård hörde till huset. Då dess tidens hustru man inte gifta sig, om man inte hade hus. Det var bara vi, som bodde i huset. Vi var fem en tid, men sen

minst vi var yngre.

Vi hade för kunn och kök
och ett litet kunn däckspe.
Vi hade kunnens mat-
kunn och handagen-
niet och sängkammaren.
Det lilla kunnens där bar-
nen var, kallades inget sär-
skilt. När vi var nygifva
hade vi ett särskilt fönster,
men när tog vi det till
sängkammaren när barnen
hvar. Stämmande tog vi
i matkunn. Vi hade my-
cket ungdom. Det minsta
barnet hade vi alltid i säng-
kammaren.

Vi var nöjda, vi hade

det på bra. Jag skulle njä
bo där igen.

Man lyckte inte då, att
brötsaden var svårarbetad,
men nu skulle det ju vara
bukt.

Vi hade kammare. Vi elda-
de med kol och träsk, kol
till kökspipen och träsk där-
inne. Vi hade ved att säl-
ta fyra med innan vi lå
på träsk. Men man häng
veden på vintern. Jag köpte
färdig på sommaren.
Vi hade en vanlig snatt,
men stor kökspip.

Vi hade frysörlampor.
I köket hade vi en liten

frysgrönlampor med en liten
glasbrygga som var på väg-
gen och kallades jolickan.
1914 blev det elektriskt i
Boanitevik. Vi gifte oss 1910.

Vi hade ingen vatten-
ledning och ingen pump
heller, utan blommor med
nunnan vårt hus och gamm-
huset, så det var inte så
långt till den. När min
man var hemma, gick
han och hämtade vatten,
på sommaren gick jag gärna
det själv.

Jag hade kaffekannen och
mådde att kaffe själv. Kaf-
fet brötes; på den tiden

hade man aldrig hört ta-
las om byggnad. Och så
hade jag bikknamn. Jag
kuvrade inte byggsten
själv, utan köpte färdiga.
Gruvar gjorde vi med hula
göi ett fat.

Jag hade aldrig hört ta-
las om hussvanning göi
dett tidens. Jag sågade
om sin, torsk, flumman
och så. Vi sågade så det
näckte hela vintern, tjugo
helt sin om tio helt år.

Torsk sågade jag inte så
mycket, för det fanns att
köpa göi vintern. Vi köpte
en hel gris till jule, så

käkte oss för vart. Så
hätte jag litet mycket och
vinbärsaft. Vinbärens häp-
tes i kappan. Jag hade näs-
tast jag hyste från kappan.
Liten häste jag två kap-
pen, det blev litet litet.

Vi hade bärns sjäma. Jag
hädade min ägg i sand
i en källa. Så blev de
sitt bär vintum. Jag hade
vart gift i många år, in-
nan de bränte med vat-
terglas. Sitt bränte man
lägga in ägg i bärnings-
papper, jag har varit
med och gjort det också:
Om sålde matens färma-

kastas i hämmaren. När jag
var ung såldes i skåpen,
men för smärre än hjöte
papper hämmastuckor. Po-
stakorn förmakades ochrä i
hämmaren. Vi hjöte fyra, fem
heltallten. Kvällen lades
i sand i hämmaren.

Jummalen fan gick det
bra att få maten an kås-
ka till, det var närmare un-
den knigt. Men vi hade
det bättre, som var gifta
med sjöfren; de hjöte hem
senen i Danmark och
Tyskland och tog hem.

Riktiga mäncken hade
vi bara middag och kväll.

ACC. N:R M. 16503:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vi hade kaffe och smår-
gås för middagsmat, mid-
day blocken talv, efter-
middagskaffe blocken tes
och kvällsmat blocken see.
Då hade vi stekta potatis,
så det var riktigt mat då
och då. Vi åt för en gång
allihop. Vi åt alltid i det
stora rummet. Många
åt i köket, de som hade
stora kök. Vi hade runt
bord och fönster även vi var
gifta, så vi hade inga
särskilda platser. Tvånt
som behövde inga stä,
men i mitt barnrum
fick alla barnen stä och

8

äta: Bannan fick potata,
som de ville. Vi hade nat-
duk, jag hade nästan hade
vansdag om söndag. Det
har jag inte riktigt kom-
ma ihåg.

Jag hade kunnat till
potatis om him om mig.
Hör min mamma hade de
en lång bräda, som man
läs på, mest om det var
vill om potatis. De hade
brunskadan och rå där. Det
brunskade var, att alla
måtte äta vällingarna en
samma fat. Det var i min
morfars äldsteman, när jag
var tio. Vi har alltid haft

fallningar och besök i skaffe-
rikt, många hade en bara-
hylla. Så var det i mitt hem,
i andra hem kunde de ha
en låda i bänket till koniar
och gafflar. Vi hade en rik-
lig matserveris, som bara an-
vändes vid högtidliga till-
fällen. Den förvarades i byf-
fri i matrummet. Vi hade
både byffi och limschäp,
det var det inte alla som
hade. Matserverisen hade vi
fyllt i brännspisrör, nu
är ingenting kvar utom rö-
keshålen.

Vi hade egentligen inte
så mycket ljudnågar med

mat, det var kaffeljud-
ningarna. Senare grä händer
var det kikkiga gästbord
med frukost och bryll-
pudding. Man hade mycket
mycket till sin nu. Och sjö-
fäst hade ju bryll ham-
sen. Det var hemmakat
bröd. Spettekaka hade vi
med sig. Jag bakade matbröd
och så, det var jag ännu.
Jag tyckte inte om det bryll-
ta brödet.

Jag bryggde dricka.
Var ju han till mig var
de kikkiga så fort de han
innanför dörren. Hoo min
far och mor stod också

en dricksglas och ett
maginat krus i huset som
alla drack ur.

Min man hade maträck
med sig förutom till sin
båt i Rönne och Halsing.

Det var bakt fläsk, smör
bröd, korv och ost. På båten
hade de bröd, som lagade
mat.

Barnen hade inte mat-
räck med sig till skolan.

Vi bodde på vägen, så de
spokang hem för katter.

Ingen skola förskola
har man säga. Det kunde
hända, att man hade ett
glas vinn näst gång som

det var bjudning. De sista
årer, dock vi inte vis
brunn, varken pappa och
jag.

Jag har haft ryttarskinn
så länge jag har minnas.
Jag ryttade allting ut mig
själv och bannet. Jag stic-
kade, alla skumpran. Vårda
var jag inte så glad för,
jag bodde i brunn. Men
jag har varit så glad för,
och så där. Jag hade var
själv och varde brunnat.
Min mamma lärde mig sticka,
när jag bara var tio, och
liv är ungefär. Jag fick
bäja med en sticka skum-

gran.

Det gick mycket bra
med bannens uppfotning.

Jag reste ofta till min
mors, en fyra, fem gånger
om året, och tog bannet
med mig. Min mors gick
från Västmanlandskamman
och Danmarks-Tyckland.

Han gav mig i våg i mars,
i land i april och hem
hem i november, de sista
året i december. Så gick
han ofta med och fotade
bannet hela året. Bannet
gick lite mycket smält.

Jag får säga som jag sagt
manga gånger: det första

, ämt de levde chock de mer
än barn var vanligt, vi
var de enåre än andra
barn.

Följningen skedde
hemma. Det var med sig tal
om något annat. Där kom
en barnmorska. Hon fick
hjälpas med hälskyts från
Kärrbo. Barnen fick gå
bort, så hemma hos oss
var det bara barnmorskan,
min mor och jag. På den
tiden låg mor nästan en
vecka efter följningen.
Jag har inte haft mat till
något av barnen utom
de första veckorna. Det

var inte brukligt med väl-
ling grä dess tidens, så de
fick mjölk uppblandad med
vatten, med lite socker i.

Barnen lindades, så de var
stygga som pinnar. Det var
anmärkligt. När de blev lite
stärkt lindades de inte så
tätt. Jag blev kyrktagens
efter alla tre. Det var en
manad efter föreläsningen.
Det var så, att efter kyrk-
tagningen skulle barnen
börja få mjölkiga kläder.

Innan kyrktagningen fick
man inte boka en grä vä-
gsträva. Vi hade barnvagn
och alltså. Därmeda låg

de i nagga. Vi hade ingen
bestämda mottiden för
spädbarnen för den tiden.
Mina barn var både natt
och dag så det var näst
förskrämligt. Man trodde,
att om barnet lyftes ut
och in, genom fönstret för
gången, så skulle det ske-
ta skada. Jag måste ju
försöka, att för mig fick
ingen av vaken natt men
dag som de var. Ett an-
nat sätt var, att bli skrämd
medan man ammade.
Pappa visade sig i fönstret
för att skrämmas, men
det hjälpte inte det heller.

Om av flickorna hade stora
bäcker örenas. Så var det
mågan som frågade, om
jag inte hade något
mer i kista, om det
hade jag; jag hade inte
ett äpple. Så så jag bar-
net i kistan om byggade
en tis, dag om en fredag
om en tis, dag. Det tyckte.
Jag brukar det ännu.

Långvägning skulle bestas
genom att man hade en
liten flaskka vinn i kistan
hro att vett bann. Man
skulle säga för någon dit.
Jag försökte, detta för min
söner, men det tyckte

mitte.

Det gästades bakades ett slags
pannkaka med några dropp
grön blod från en kypa.
Det var många, som njöte
det.

Det mygliga regnet mät-
tes bannen. Bland bräts
hult handlederna.

Vi badade i en vanlig
strömmar i bränt.

Vi hade aldrig brenn
av katten.

Jag städade riktigt
vårda ländan. Då tog
mattorna ut, och gästerna
skickades. Då var det skur-
ig och krammassa. Städ-

medlen var såpa och skur-
brukt.

Vi hade bygghus. I mitt
barnstuguhuset hade vi in-
murad kittel och två skåp
vi för gäddan och klappa-
de. Jag tänkte nästan all-
tid på gången i mårstugan.

Jag tyckte fyra veckor från
var lagom. Svämmellen var
svaga och såpa. Man hade
alltid något annat på.
Kläderna byttes ut till och
från tvätt.

Breddade njande jag gädd
Jag vet inte, men lång tid
det var. Vi hade ju dyran,
som skulle ruckas upp, så

det tog väl nästan en timme.
Då var det inte så lång tid,
då heller, men man måste
ju ha en mottagning,
för det fanns inga förkötter.
Städningarna tog nästan lång tid;
den tog hela dagen. Skämen
las i bilet en dag, såpass
in nästa och bakas. Men
igenom väntar så mycket
vatten hittills igen för att
det skulle vara vatten,
så såg de jag, sköjde i
ett vatten och så det koka
upp igen i bilet soda och
såpa. Så sköjde jag i fem
vatten.